

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **K. Š.**, nar. X
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Barborou Sedlákovou
sídlem Křoví 111, PSČ 594 54

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2023, č. j. JMK 80653/2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce brojil žalobou proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Veselí nad Moravou ze dne 30. 1. 2023, č. j. MVNM/416/2023, kterým byl žalobce shledán vinným z přestupku dle §

125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), za který mu byla uložena pokuta ve výši 1500 Kč.

2. Žalovaný se ve věci zabýval blanketním odvoláním žalobce. Ze správního spisu vyplývá, že doplnění odvolání bylo žalovanému doručeno teprve den poté, co ve věci rozhodl.

II. Podání účastníků

3. V podané žalobě namítl žalobce nevypořádání odvolacích námitek žalovaným s tím, že s ohledem na absenci zásady koncentrace v přestupkovém řízení mohl své odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně doplnit kdykoliv. Žalobce své odvolání doplnil dne 22. 5. 2023, do dispozice správního orgánu prvního stupně se doplnění odvolání dostalo dne 23. 5. 2023 a žalovaný vydal své rozhodnutí dne 29. 5. 2023. Podle něj na věci nic nemění to, že písemně bylo odvolání doplněno až dne 29. 5. 2023, protože bylo povinností správního orgánu prvního stupně bezodkladně informovat žalovaného, že přijal doplnění odvolání, aby žalovaný posečkal s vydáním napadeného rozhodnutí. Žalovaný vydal své rozhodnutí vinou správního orgánu prvního stupně předčasně. Podle žalobce žalovaný vyřizuje blanketní odvolání přednostně a velmi rychle, aby účastníci nestihli svá podání doplnit, o čemž svědčí i krátká pětidenní lhůta na doplnění důvodů odvolání oproti desetidenní lhůtě na doplnění podpisu.
4. Dále žalobce uvedl věcné námitky proti napadenému rozhodnutí. Předně namítl, že byla chybně posouzena důvodnost druhé omluvy žalobce, a to s ohledem na prodloužení prekluzivní lhůty na tři roky, pročez nehrozilo zmaření přestupkového řízení. Dále brojl i proti hodnocení výpovědí zasahujících policistů, kteří nemohli upozorovat děj tak, jak ho popisují, což může prokázat výpisem hovorů. Správní orgán se přiklonil k verzi policistů, výpovědi obviněných by měly být rovnocenné s výpovědi policistů, jinak se jedná o návrat k principům totalitního policejního státu.
5. Žalovaný ve svém vyjádření popsal časový sled doplnění odvolání a s odkazem na rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu uvedl, že postup správního orgánu prvního stupně i žalovaného byl v souladu se zákonem. K věcným námitkám uvedl, že první omluvu žalobce správní orgán prvního stupně akceptoval, druhá omluva byla doručena den před jednáním ve večerních hodinách prostřednictvím emailu a následně nebyla ani doplněna; druhá omluva proto nebyla včasná ani důvodná. K výpovědi policistů uvedl, že nesouhlas s přestupkem nepředstavuje důvod pro pochybnost o nestrannosti policistů a výpis hovorů není důkazem o přestupku, který spočívá v *držení* telefonního přístroje za jízdy. K prokázání přestupku pozorovatelného pouhým okem zcela postačuje svědecká výpověď policistů. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
6. Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, ve které setrval na svých žalobních námitkách.

III. Posouzení věci

7. Žaloba splňuje podmínky přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba v zákonné lhůtě. Soud při posouzení věci vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době

rozhodování žalovaného. O žalobě krajský soud rozhodl bez jednání při splnění podmínek § 51 s.ř.s.

8. Žaloba není důvodná.

K žalobnímu bodu II.a)

9. První a pro soud podstatnou otázkou je posouzení toho, jak žalovaný přistoupil k přezkumu prvostupňového rozhodnutí s ohledem na doplnění blanketního odvolání.
10. Z obsahu správního spisu vyplývá následující časový sled úkonů žalobce a správních orgánů po vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dne 30. 1. 2023, které bylo žalobci doručeno dne 13. 2. 2023.
11. Dne 27. 2. 2023 doručil žalobce emailem správnímu orgánu prvního stupně odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, toto podání doplnil originálem dne 9. 3. 2023 *bez podpisu*. V odvolání žalobce uvedl, že ho doplní po seznámení s příslušným spisem a po poradě se svým právním zástupcem do 15 dní. Správní orgán prvního stupně vyzval žalobce k odstranění nedostatku podání – chybějící podpis, podáním ze dne 29. 3. 2023 a stanovil žalobci lhůtu 10 dnů od doručení (doručeno 14. 4. 2023). Vadu spočívající v chybějícím podpisu žalobce odstranil podáním, které bylo zasláno správnímu orgánu dne 21. 4. 2023 a doručeno dne 25. 4. 2023. Následně podáním ze dne 26. 4. 2023 vyzval správní orgán prvního stupně žalobce k odstranění vad podání – nedostatku náležitostí odvolání, k čemuž stanovil lhůtu 5 dnů. Podání bylo doručeno žalobci dne 5. 5. 2023 do datové schránky žalobce. Na výzvu reagoval žalobce až elektronickým podáním ze dne 22. 5. 2023 (doručeno dne 23. 5. 2023), ve kterém doplnil odvolání textem datovaným 19. 5. 2023, opětovně bez podpisu. Ihned dne 23. 5. 2023 vyzval správní orgán prvního stupně k odstranění vady – doplnění podpisu, ve lhůtě 5 dnů od doručení výzvy. Ta byla doručena dne 1. 6. 2023. Žalobce doplnil do spisu originál doplnění odvolání podáními, které dal k poštovní přepravě dne 29. 5. 2023 (doručeno dne 9. 6. 2023) a dne 30. 5. 2023 (doručeno správnímu orgánu dne 1. 6. 2023).
12. Pokud jde o úkony správních orgánů v odvolacím řízení, tak správní orgán prvního stupně postoupil žalovanému odvolání dne 16. 5. 2023 (doručeno dne 18. 5. 2023). Žalovaný ve věci rozhodl dne 29. 5. 2023.
13. Ze shora uvedeného je jasné patrné, že žalobce po celou dobu odvolacího řízení komunikoval se správním orgánem prvního stupně tak, aby tento byl nucen odstraňovat vady jeho podání. Taková procesní strategie účastníka řízení je jistě možná, nicméně pokud žalobce zvolil tento způsob komunikace se správními orgány, nemůže se nyní úspěšně dovolávat toho, že v důsledku jeho procesní strategie směřující k vytváření zbytečných procesních obstrukcí došlo k rozhodnutí v jeho neprospěch, pokud by byly splněny podmínky pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí, což podle názoru zdejšího soudu byly.
14. Podle § 37 odst. 2 správního řádu z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzická osoba uvede v podání jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování podle § 19 odst. 4. V podání souvisejícím s její podnikatelskou činností uvede fyzická osoba jméno a příjmení, popřípadě dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání vztahující se k této osobě nebo jí provozovanému druhu podnikání, identifikační číslo osob a adresu zapsanou v obchodním rejstříku nebo jiné zákonem upravené evidenci jako místo podnikání, popřípadě jinou adresu pro doručování. Právnícká osoba uvede v podání svůj název nebo obchodní firmu,

identifikační číslo osob nebo obdobný údaj a adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování. Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činí.

15. Podle § 37 odst. 3 správního řádu nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.
16. Podle § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, je podání možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití podpisu.
17. Pokud jde o samotné odvolání, to doručil žalobce dne 27. 2. 2023 elektronicky emailem bez zaručeného elektronického podpisu. Odvolání doplnil žalobce až dne 9. 3. 2023 podáním, které dal k poštovní přepravě dne 6. 3. 2023. Originál odvolání nebyl podepsaný.
18. Povinnost doplnit úkon podaný elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu do pěti dnů vyplývá přímo ze zákona a správní orgán nebyl povinen k doplnění žalobce vyzývat. V případě, že by nebylo elektronické podání řádně doplněno, neměl k němu správní orgán prvního stupně vůbec přihlížet (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 9 As 90/2008-70 - „*podání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě – internetu – nemusí být podepsáno zaručeným elektronickým podpisem za podmínky, že je do 5 dnů potvrzeno v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem, popřípadě doplněno písemně nebo ústně do protokolu. Stěžovatelka však své podání učiněné v elektronické podobě bez zaručeného elektronického podpisu, tj. podání učiněné mimo zákonem předepsanou formu, nijak nedoplnila a na její podání se hledí jako by nebylo učiněno.*“).
19. Den 27. 2. 2023 bylo pondělí, pátým dnem byla sobota 4. 3. 2023, pondělí 6. 3. 2023 byl první pracovní den, originál odvolání byl doručen dne 9. 3. 2023. Správní orgán prvního stupně hodnotil zachování lhůty ve prospěch žalobce.
20. Ze správního spisu plyne, že v žalobcem uvedených 15 dnech odvolání doplněno nebylo, a to ani ve lhůtě 15 dnů od doručení písemného originálu odvolání, tj. do pátku 24. 3. 2023. Z pohledu správního orgánu se proto zjevně jednalo o blanketní odvolání s absentujícím podpisem odvolatele. Absence podpisu nezpůsobuje neprojednatelnost podání, ale jedná se o odstranitelnou vadu podání. Správní orgán byl proto povinen vyzvat žalobce k odstranění vady a teprve po jejím neodstranění mohl postupovat procesně dále (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018–39, dle kterého je podpis na listinném podání je podstatnou náležitostí podání a chybějící podpis na podání je vadou, pro kterou nelze pokračovat v řízení).
21. Správní orgán prvního stupně žalobce správně vyzval k odstranění vady podání – blanketního odvolání, a to k doplnění podpisu. Výzva byla žalobci doručena dne 14. 4. 2023, dne 21. 4. 2023 podal žalobce k poštovní přepravě podepsaný originál blanketního odvolání, který byl správnímu orgánu doručen 25. 4. 2023. Jak je uvedeno výše, výzvu k doplnění důvodů odvolání adresoval správní orgán žalobci podáním ze dne 26. 4. 2023 (doručeno 5. 5. 2023).

22. Jinými slovy, od okamžiku podání odvolání elektronicky 27. 2. 2023 do dne vydání výzvy k odstranění vad podání – doplnění důvodů odvolání, uplynuly cca 2 měsíce (resp. více než dva měsíce se započtením doby doručení výzvy). Sám žalobce deklaroval, že odvolání doplní sám ve lhůtě patnácti dnů.
23. Podle § 89 odst. 2 správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. *Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.* K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.
24. Podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.
25. S ohledem na citovaná ustanovení § 82 správního řádu a § 98 zákona o odpovědnosti za přestupky bylo podepsané odvolání dostatečným podkladem pro úplnou revizi rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Jestliže žalobce sám svojí procesní aktivitou nedoplnil odvolání o důvody v časovém prostoru čtyřikrát delším, než sám uváděl ve svém podání, jeví se soudu stanovená pětidenní lhůta pro doplnění důvodů s ohledem na předcházející průběh řízení zcela dostačující.
26. Výzva k doplnění důvodů odvolání byla žalobci doručena v pátek 5. 5. 2023 a lhůta pro doplnění odvolání uplynula bez jakékoliv reakce žalobce ve středu 10. 5. 2023. Správní orgán přesto spis nepostoupil žalovanému ihned, ale až 16. 5. 2023, tj. o šest dní později. Materiálně tak byla žalobci poskytnuta lhůta v délce 11 dnů.
27. S ohledem na celou délku odvolacího řízení před správním orgánem prvního stupně má soud za to, že dodatečná lhůta na doplnění odvolání v délce pěti dnů, zvláště při zohlednění toho, že správní orgán vyčkal dalších šest dnů s odesláním spisu, byla dostatečná a přiměřená. Soud připomíná, že celkem byl žalobci před správním orgánem prvního stupně poskytnut k doplnění podání prostor od 27. 2. 2023 do 16. 5. 2023, tj. cca dva měsíce a tři týdny. V této době sám žalobce opakovaně zasílaným blanketním odvoláním avizoval jeho doplnění, ke kterému ale sám bez výzvy správního orgánu nepřistoupil.
28. Teprve poté, postoupil správní orgán prvního stupně spis žalovanému.
29. Pokud jde o samotné doplnění odvolání, žalobce opětovně elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu odvolání doplnil 23. 5. 2023, tj. po uplynutí lhůty a po postoupení spisu žalovanému.
30. Soud souhlasí se žalobcem, že postup správního orgánu prvního stupně byl chybný, nicméně z jiných důvodů, a podle názoru zdejšího soudu nemělo jeho pochybení vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.
31. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 11. 2017, č. j. 8 As 162/2017-34: „[16] Správní orgán prvního stupně dle § 88 spr. ř. předá po podání odvolání spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu. Pokud je vyjádření účastníka po předání spisu podáno u orgánu prvního stupně, ten je postoupí nadřízenému orgánu, protože již není příslušný ve věci činit úkony (srov. JEMELKA a kol. Správní řád. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 469.). Případné vady podání odstraňuje až příslušný orgán druhého stupně.“

32. Správní orgán prvního stupně tedy nebyl oprávněn vydat výzvu ze dne 23. 5. 2023 k odstranění vady podání – chybějícího podpisu na doplnění odvolání, neboť k odstranění této vady byl příslušný až žalovaný. Samotná výzva k odstranění vad ale nemohla způsobit nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť žalobci byla doručena až poté, co předal k poštovní přepravě podepsaný originál doplnění odvolání, tudíž v právní sféře žalobce nemohla vyvolat jakékoliv právní účinky.
33. Avšak, jak soud výše uvedl, k elektronickému podání bez zaručeného elektronického podpisu má správní orgán přihlížet *pouze* v případě, že je řádně ve lhůtě pěti dnů doplněno písemným podáním (viz výše *à contrario*). Do doby doplnění elektronického podání bez zaručeného elektronického podpisu ve formě dle § 36 odst. 4 věta první správního řádu je třeba hledět na takový úkon, jako by nebyl učiněn. Tudíž správní orgán prvního stupně byl povinen zaslat doplnění odvolání žalovanému teprve ve chvíli, kdy byl úkon žalobce řádně učiněn ve smyslu § 36 odst. 4 správního řádu. Písemné doplnění odvolání došlo správnímu orgánu prvního stupně dne 1. 6. 2023 a dne 2. 6. 2023 postoupil doplnění odvolání správní orgán prvního stupně žalovanému.
34. Je nepochybné, že správní orgán prvního stupně mohl informovat žalovaného o tom, že mu žalobce emailem doručil nepodepsané doplnění odvolání. Nicméně správní orgán prvního stupně k tomu v žádném případě nebyl ze zákona povinen, jak tvrdí žalobce, neboť byl povinen žalovanému oznámit a doručit až doplnění odvolání, ke kterému byl povinen přihlížet, což nebyl email bez zaručeného elektronického podpisu.
35. Skutečnost, že žalobce doplnil své podání až poté, co žalovaný rozhodl, nelze přičítat k tíži ani správnímu orgánu prvního stupně ani žalovanému.
36. Soud si nemohl nepovšimnout, že žalobce disponoval během odvolacího řízení datovou schránkou. Nic mu nebránilo komunikovat se správním orgánem prostřednictvím datové schránky, která nahrazuje elektronický podpis, namísto prosté elektronické pošty. Jak soud uvedl výše, pokud si žalobce sám zvolil určitou procesní taktiku, musí nést důsledky své volby, ne se dovolávat povinností, které na správní orgán nedopadaly.
37. Soud se zcela ztotožňuje se žalovaným, který ve svém vyjádření k žalobě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2018, č. j. 1 As 36/2018, dle kterého „[31] *I když je v souladu s judikaturou kasačního soudu nahlíženo na opožděné doplnění odvolání jako na další vyjádření účastníka (stěžovatele) ve věci, je naprosto zřejmé, že se oprávněná osoba vlivem objektivních okolností nemusela o tomto podání dozvědět dříve, než došlo k vypravení rozhodnutí.*“
38. K žalobnímu bodu soud podotýká, že žalobcova kritika délky stanovených lhůt chybně míří na žalovaného, neboť vady jeho podání odstraňoval (a lhůty v souvislosti s tím stanovoval) správní orgán prvního stupně, nikoliv žalovaný. Pokud jde o kritiku rychlosti, s jakou vyřídil žalovaný blanketní odvolání, soud k ní nevidí žádný důvod. Spis byl řádně postoupen a žalovaný ho v zákonné lhůtě vyřídil. Soud neshledal žádné indicie, které by vedly k závěru, že by došlo v konkrétní věci k přednostnímu vyřízení s cílem způsobit žalobci újmu. Žalovaný v žádném případě nemohl vědět, kdy bude správnímu orgánu prvního stupně doručeno podání, kterým odstraní žalobce vady doplnění odvolání. Napadené rozhodnutí je s ohledem na to, že se jednalo o blanketní odvolání, poměrně podrobné, tudíž ani jeho obsah nesvědčí na první pohled o tom, že by rozhodování bylo jakkoliv uspíšeno na újmu žalobce.
39. Žalobní bod II.a) soud s ohledem na vše shora uvedené neshledal jako důvodný.

K žalobnímu bodu II.b)

40. Pokud jde o jednotlivé věcné námitky, které žalobce uvedl v žalobě, soud napadené rozhodnutí přezkoumal s ohledem na výše citovaná ustanovení § 89 správního řádu a § 98 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.
41. K citovaným ustanovením se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 2. 2020, č. j. 6 As 182/2019-38, dle kterého: „V řízení o přestupku se totiž na základě výše zmíněného § 98 odst. 1 zákona o přestupcích, na který žalovaný správně odkázal, uplatňuje plný revizní princip, vyjádřený tak, že [o]dvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu. To znamená, že odvolací správní orgán přezkoumává nejen zákonnost, ale i správnost napadeného rozhodnutí, bez ohledu na rozsah námitek uvedených v odvolání. Toto ustanovení tak v řízení o přestupcích vylučuje užití tzv. omezeného revizního principu, upraveného v § 89 odst. 2 větě druhé zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tak, že [s]právnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem, na který nepřipadně odkázal krajský soud. Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ustanovení obdobné § 98 neobsahoval. **Současně je však třeba zdůraznit, že i nadále platí, že nelze po odvolacím orgánu požadovat, aby domyslel všechna myslitelná nebo třeba i nepravděpodobná tvrzení a v rozhodnutí se s nimi vypořádal, jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, publik. pod č. 3014/2014 Sb. NSS., a dále např. v rozsudcích ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 As 19/2017-44 či ze dne 28. 11. 2018, č. j. 10 As 209/2017-39).** Tento závěr je platný i pro nároky na kvalitu rozhodování o odvolání v plném revizním principu dle § 98 odst. 1 zákona o přestupcích.“
42. Po odvolacím orgánu nelze požadovat, aby domyslel všechna myslitelná nebo třeba i nepravděpodobná tvrzení odvolatele a v rozhodnutí se s nimi vypořádal, přesto je patrné, že žalovaný v napadeném rozhodnutí přezkoumal jak procesní stránku řízení před správním orgánem prvního stupně (zejména otázku provedení ústního jednání v nepřítomnosti žalobce), tak obecnou přezkoumatelnost odvoláním napadeného rozhodnutí, otázky zjištění skutkového stavu a konečně i otázku naplnění skutkové podstaty přestupku, v jejímž rámci se zabýval podrobně tím, zda svědecké výpovědi policistů byly způsobilé prokázat naplnění skutkové podstaty přestupku. Otázky, se kterými se žalovaný v napadeném rozhodnutí vyrovnával, se v podstatě s výjimkou podrobností kryjí s doplněním odvolání žalobce. Jediná odvolací námitka, kterou žalovaný nezkoumal, ale kterou následně žalobce nevznesl v podané žalobě, byla námitka, že udělení bodů do bodového hodnocení řidiče představuje další trest.
43. Pokud jde o námitky žalobce uplatněné v žalobě, není napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
44. První věcná námitka žalobce směřovala proti hodnocení důvodnosti a včasnosti v pořadí druhé omluvy žalobce, kterou oba správní orgány shodně považovaly za opožděnou a nedůvodnou. Žalobní námitka směřuje výlučně proti tomu, že s ohledem na prodloužení prekluzivní doby u přestupků nehrozilo zmaření řízení a nebyl proto důvod žalobci nevyhovět.
45. Podmínky náležité omluvy jsou shrnuty například v rozsudku ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, dle kterého „[a]by mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit

neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve.
2) *V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí.*
3) *Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“*

46. Žalobce nezpochybňuje, že jeho omluva nebyla včasná, a nevyjadřuje se ani k její důvodnosti. Soud ze správního spisu ověřil, že žalobce se omluvil z jednání, které nařídil správní orgán na den 9. 11. 2022, a v omluvě uvedl: „z vážných zdravotních důvodů (viz příloha emailu) se ve středu 9. 11. 2022 nebudu schopen dostavit ohledně příkazu Č. j. MVNM/23618/2022 SŽÚ. Originál lékařské zprávy zašlu doporučeně poštou jakmile budu zdravotně způsobilý. Tímto se omlouvám.“ Přílohou emailu byla lékařská zpráva, kterou žalobce následně doručil správnímu orgánu v originále. Této omluvě bylo vyhověno a další jednání bylo nařízeno na den 1. 12. 2022. Z tohoto jednání se omluvil žalobce 30. 11. 2022 ve večerních hodinách a uvedl: „z vážných zdravotních důvodů se zítra, tj. 1. 12. 2022, nedostavím na Vámi zaslané předvolání k ústnímu jednání. Lékařskou zprávu budu mít u sebe (při budoucí návštěvě na odboru správním a Živnostenském – Veselí n.M.) Na vyžádání LZ ochotně předložím k nahlédnutí. Do 5 dnů pošlu moji omluvu doporučeným dopisem, poštou. Požaduji potvrzení o přečtení tohoto emailu, poslední email mi nebyl Vámi potvrzen.“ Dne 8. 12. 2022 bylo správnímu orgánu doručeno písemné podání ve znění: „Já, K. Š., rč X se omlouvám z nedostavení se k jednání ke dni 1. 12. 2022 v 8: 00 Veselí nad Moravou. Ze zdravotních důvodů, LK budu mít u sebe při budoucí návštěvě a bude k nahlédnutí. Tímto se omlouvám.“ Zdravotní zprávu žalobce nedoložil, a to ani k doplnění odvolání. Z uvedeného plyne, že žalobce nesplnil podmínky pro včasnou a důvodnou omluvu z ústního jednání. Pokud jde o podmínky dle shora citovaného rozhodnutí, soud uvádí k podmínce ad 1) - neodkladnost omluvy, že se žalobce omluvil zjevně těsně před jednáním, taková omluva může být včasná pouze pokud žalobce prokáže, že důvody jeho omluvy vyplývají z akutní situace, kterou nemohl předvídat a oznámit správnímu orgánu včas. Nic takového ale žalobce ani netvrdil a tím méně prokázal. Pokud jde o podmínku ad 2) - uvedení důvodu, žalobce sice uvedl vážné zdravotní potíže, ale ty nijak nespecifikoval (jako např. v případě první omluvy, kterou podložil lékařskou zprávou). A konečně, pokud jde o podmínku ad 3 - doložení důvodů, tu žalobce nesplnil vůbec. Není totiž na žalobci, aby si vybíral, kdy a jak doloží důvody své omluvy z jednání, ale je to právě účastník řízení, který musí sám aktivně a bezodkladně správnímu orgánu důvody omluvy doložit. Způsob omluvy z druhého ústního jednání nese jednoznačně rysy obstrukčního chování. Argumentace prodloužením prekluzivní lhůty není v tomto směru vůbec způsobilá vyvrátit závěry správních orgánů ohledně naplnění podmínek pro jednání bez přítomnosti žalobce. K omezení práva žalobce účastnit se ústního jednání a práva klást vyslýchaným svědkům otázky došlo zcela v souladu se zákonem a v důsledku obstrukčního jednání žalobce.
47. Druhá námitka směřovala proti prokázání naplnění znaků skutkové podstaty přestupku, a to jednak proti tomu, že nebylo prokázáno, že žalobce telefonoval, a jednak proti tomu, že výpověď policistů byla hodnocena jako dostačující důkaz bez ohledu na to, že ji žalobce významně zpochybnil, a bez ohledu na to, že skutkový děj mohli policisté zdokumentovat technickými prostředky.
48. Ani tato námitka není důvodná.

49. Pokud jde o naplnění znaků skutkové podstaty, žalobce vychází z toho, že mu mělo být prokázáno, že telefonoval. Žalobce nicméně nebyl uznán vinným z toho, že za jízdy telefonoval.
50. Podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1. zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že při řízení vozidla v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.
51. Podle skutkové věty rozhodnutí správního orgánu prvního stupně naplnil žalobce skutkovou podstatu uvedeného přestupku tím, že *„držel za jízdy při řízení v pravé ruce před sebou mezi volantem a obličejem/tělem mobilní dotykový telefon černé barvy“*. Jak plyne z uvedeného, žalobce byl sankcionován za *držení* mobilního telefonu při řízení, nikoliv za činnost, kterou s ním vykonával.
52. Fakt, že skutková podstata zahrnuje držení hovorového nebo jiného záznamového zařízení, nikoliv telefonování za jízdy, je logická. Současné přístroje nabízí mnohem větší možnosti používání než pouze telefonování. Řidič může za jízdy psát textové zprávy, surfovat po internetu, zadávat navigační pokyny, číst emaily, věnovat pozornost komunikaci na sociálních sítích atd. Podstatou sankcionovaného přestupku je, že řidič nevěnoval plnou pozornost řízení, ale při řízení se věnoval činnosti, při které soustředil pozornost na něco jiného než na dopravní situaci. I kdyby si jen na telefonu kontroloval čas, tak sledoval jeho obrazovku, nikoliv vozovku před sebou. K tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2022, č. j. 10 As 339/2020-44: *„NSS především připomíná, že přestupek je spáchán již v okamžiku držení telefonu v ruce během řízení; není nijak rozhodné, co konkrétně řidič s telefonem dělá (zda telefonuje, píše či například fotografuje).“*
53. Z pohledu soudu je proto zcela nepodstatný důkaz výpisem hovorů, zprávou od operátora nebo ohledáním vozu, ve kterém má být nainstalovaná handsfree sada. Podstatné je pouze to, zda bylo dostatečně prokázáno, že žalobce držel v ruce mobilní telefon, resp. zda žalobce relevantně znevěrohodnil tvrzení policistů.
54. K prokazování skutkového stavu výpověďmi policistů soud odkazuje na dlouhodobou a konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které lze citovat např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2021, č. j. 5 As 364/2020-21, dle kterého: *„[18] A co se týká výsledků policistů, kteří byli spáchání přestupku přítomni, a kteří tak mohou uvést podstatné informace k průběhu celého skutkového děje, k tomu je nutno uvést, že se jedná o standardní důkazní prostředek-srov. § 51 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), podle kterého lze k provedení důkazů užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné k zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu pak vyplývá, že obecně lze policistu považovat za nestranného svědka, neprokáže-li se v konkrétním případě něco jiného (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63, a ze dne 2. 5. 2012, č. j. 8 As 100/2011-70, nebo rozsudek ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013-27, na který stěžovatelka sama v kasační stížnosti odkazovala).*

[19] Nejvyšší správní soud si je vědom nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 520/16, N 119/81 SbNU 853, kde Ústavní soud shledal, že v demokratickém právním státě, v němž jsou si všichni lidé rovni, nelze obecně bez dalšího přikládat vyšší váhu výpovědím policistů jako příslušníků mocenských složek oproti výpovědím jednotlivců, vůči nimž jsou policejní či jiné státní pravomoci vykonávány. Tento závěr však není v rozporu s výše citovanou judikaturou

Nejvyššího správního soudu, podle níž lze obecně policistu považovat za nestranného svědka (tj. nikoliv nutně věrohodnějšího). To plyne ze skutečnosti, že policisté jsou úředními osobami a nemají za normálních okolností na výsledku přestupkového řízení zájem.

[20] Posouzení věrohodnosti výpovědí policistů je součástí hodnocení důkazů v každém konkrétním případě, při němž je třeba vzít v úvahu všechny okolnosti případu, aniž lze automaticky výpovědím policistů přiznávat větší věrohodnost než výpovědím jiných svědků. Výpověď policisty tak hodnotí správní orgán podle § 50 odst. 4 správního řádu, stejně jako všechny ostatní důkazy podle své úvahy (zásada volného hodnocení důkazů). Věrohodnost jeho výpovědi jako svědka mohou snižovat důkazy svědčící o jeho zaujatosti vůči pachateli přestupku např. tehdy, provádí-li policista po tvrzeném spáchání přestupku rozsáhlou kontrolu technického stavu vozidla či jeho vybavení, není-li k ní dán rozumný důvod (k tomu srov. již citovaný rozsudek č. j. 7 As 83/2010-63), či další podobné šikanózní jednání policisty. Tvrzení pachatele přestupku o tom, že byl něčemu takovému na místě podroben, je proto potřeba vnímat citlivě. V takovém případě, jsou-li mezi výpovědí pachatele a policisty rozpory, přičemž další důkazy tyto rozpory neodstraňují, k uznání viny údajného pachatele rozhodně pouhá výpověď zasahujícího policisty nepostačuje. Stejně tak je nutno u obtížně pozorovatelných přestupků (např. nepřipoutání bezpečnostním pásem či držení hovorového zařízení řidičem při jízdě, které měli policisté vidět na velkou vzdálenost) důsledně hodnotit, zda měli policisté vůbec možnost jeho spáchání spatřit (k tomu srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 As 66/2018-34)."

55. Skutečnosti, které podle Nejvyššího správního soudu snižují věrohodnost výpovědi policistů jako svědků, žalobce netvrdil ani v řízení před správními orgány ani v řízení před soudem. V žalobě zpochybňoval hodnověrnost, resp. nezaujatost policistů tím, že se již ihned na místě obvinění bránil a dostal se kvůli tomu s policisty do konfliktu. S takovýmto pojetím posuzování zaujatosti příslušníků Policie ČR však nelze souhlasit. Fakticky by totiž mělo za důsledek, že by došlo ke zpochybnění výpovědi policisty vždy, kdykoliv by pachatel s přestupkem nesouhlasil. Policisty je s ohledem na jejich postavení možné považovat za hodnověrné osoby, které jednájí v rámci svých pravomocí a jejichž hodnověrnost může být zpochybněna jen konkrétními a zvláštními okolnostmi případu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. 8 As 100/2011-70). Judikatura Nejvyššího správního soudu vychází z předpokladu, že policista na věci nemá zájem, pokud se neprokáže opak (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007-114).
56. Uplatnění zásady *in dubio pro reo* se žalobce dovolával v podstatě jen z toho důvodu, že nevyužili technických možností k zdokumentování přestupku žalobce.
57. K tomu, co lze považovat za přestupek pozorovatelný pouhým okem, a k tomu, jaký důkazní standard je v těchto případech dostačující, soud odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2015, č. j. 5 As 40/2015-38, dle kterého „pouze v případech přestupků pozorovatelných pouhým okem (nepřipoutání se bezpečnostním pásem, telefonování za jízdy), kdy v normálních situacích tento přestupek není nijak dokumentován (například fotografií či videozáznamem), věrohodné svědectví policistů zpravidla představuje dostatečný důkaz o jeho spáchání. Rozporuje-li řidič spáchání takového přestupku, je nutné policisty vždy vyslechnout jako svědky.“
58. V již shora označeném rozsudku ve věci sp. zn. 10 As 339/2020 Nejvyšší správní soud uvedl: „[14] Důkazním standardem spojeným s prokazováním držení telefonu při řízení vozidla se NSS již vícekrát zabýval. Ve svých rozhodnutích opakovaně dospěl k závěru, že držení telefonu při

řízení patří mezi tzv. obtížně zachytitelné přestupky. U těchto přestupků je tedy třeba klást vyšší nároky na přesvědčivost důkazů. Standardně pozoruje policista tyto přestupky pouhým okem; následně se tedy prokazují jen jejich svědeckými výpověďmi a není neobvyklé, že proti sobě stojí tvrzení policistů a obviněného z přestupku (rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2019, čj. 1 As 66/2018–34, body 17 a 18).

[15] Obviněný tak může být shledán vinným ze spáchání takového přestupku jen tehdy, pokud provedené důkazy vytvoří dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nemohou vést k jinému závěru, než že telefon při řízení motorového vozidla skutečně držel v ruce. Nutným předpokladem dosažení takového důkazního standardu je, aby některý z policistů něco takového vůbec objektivně mohl vidět. To předpokládá, že policisté (či alespoň jeden z nich) byli v takovém postavení k vozidlu řidiče, že vzhledem k jejich vzájemné vzdálenosti a k orientaci neprůhledných (špatně průhledných) částí vozidel mohli jednat řidiče vidět, a to natolik detailně, aby si byli jisti, že to, co drží v ruce, je skutečně telefon (rozsudek NSS ze dne 17.6.2011, čj. 7 As 83/2010-63). Z judikatury NSS plyne, že u přestupku spočívajícího v držení hovorového zařízení za jízdy hraje při zkoumání výpovědi policistů a reálnosti tvrzených skutečností důležitou roli například výhledové podmínky, vzdálenost policistů od vozidla řidiče a čas, po který mohli policisté přestupek pozorovat (srov. rozsudky ze dne 29. 9. 2015, čj. 4 As 159/2015–23, či ze dne 29. 3. 2016, čj. 1 As 27/2016–34).“

59. Pokud jde o žalobní námitku, tak žalobce pouze velmi obecně konstatoval, že policisté technicky nemohli zpozorovat přestupek tak, jak ho uváděli. V doplnění odvolání uvedl, že přestupek „se měl stát na rychlostní silnici I/55, kde je velmi pravděpodobné, že se vozidla pohybují rychlostí kolem 90 km/h. Pokud tedy podatel takovou rychlostí projel kolem policistů, kteří ho pozorovali ze vzdálenosti 10 metrů, není možné s ohledem na konkrétní okolnosti pozorovat, co vlastně podatel držel v ruce.“
60. Již samotná argumentace žalobce obsažená v doplnění odvolání, se kterou se soud seznámil s ohledem na žalobní argumentaci, znevěrohodňuje tvrzení žalobce. Pokud jel žalobce v místě kontroly skutečně rychlostí 90 km/h (ve které požadoval provést rekonstrukci), tak by se zjevně dopustil i dalších přestupků než jen nyní přezkoumávaného držení hovorového zařízení. Kontrola policie totiž probíhala na křižovatce ulic Pod Parkem a Masarykova třída, tj. uvnitř města Veselí nad Moravou. Skutečnost, že Masarykova třída je zároveň součástí silnice I/55, neznamená, že v celém úseku silnice I/55 je povolená rychlost 90 km/h. Soud nicméně předpokládá, že žalobce jel rychlostí, která je povolená v obci, tudíž maximálně rychlostí 50 km/h. Dle vyjádření všech tří policistů bylo vozidlo policie zaparkováno kolmo k Masarykově třídě, ten den bylo hezké počasí, kontrola probíhala za denního světla, dobré viditelnosti a slunečného počasí. Žalobce jel vozidlem s čirými skly. Policisté shodně uvedli, ve které ruce držel žalobce telefon i jeho barvu.
61. Samotná důrazná konverzace s policisty není důkazem o tom, že by žalobce hovorové zařízení v ruce během jízdy nedržel. Stejně tak pochybnosti o skutkovém stavu ve smyslu zásady *in dubio pro reo* nevyvolává ani to, že policisté nepoužili při zjišťování přestupku technické prostředky.
62. Podle soudu nic ze správního spisu ani z tvrzení žalobce neprokazuje, že by policisté přestupek žalobce nemohli vidět. Tvrzení žalobce soud neshledal jako dostatečně konkrétní a relevantní k tomu, aby zpochybnil svědecké výpovědi policistů.

IV. Závěr a náklady řízení

63. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
64. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 30. dubna 2024

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce